

U 22

Helsingborg
Sweden

HELSINGBORG

Elevhälsans krisgrupp

Vad definierar en kris?

- ”...något som uppstår när tidigare erfarenheter, kunskaper och reaktionssätt inte räcker till för att förstå och hantera en akut händelse..”

Varför ska man genomföra krisutbildning på skolan?

- Mental förberedelse och insikter om olika handlingsalternativ kan bidra till att lindra skadeverkningar och rädda människoliv vid extraordinära händelser.
- För att kunna agera snabbt behöver all skolpersonal vara mentalt förberedda. I ett akut läge måste man ofta agera direkt eftersom det antagligen inte finns särskilt mycket tid att rådgöra med andra

Varför öva på krishändelser?

Ger möjlighet till att:

- Skapa en strategisk krisberedskap
- Att pröva roller, rollfördelning och uppgifter
- Att testa rutiner för kommunikation, dokumentation etc
- Att "provtrycka" systemet

Lärandet är det viktigaste i denna övning
– inte att göra allt "rätt"

Pilotprojekt Krisövning för Helsingborgs stads skolor

Våren 2021

Hur går det till?

Teoretisk inramning

Kort om

- ❑ vad kriser är,
- ❑ hur krisorganisationen ska se ut
- ❑ ledarskap i kris
- ❑ utmaningar

Krisorganisation på skolan

Rektor/Skolledning

Ansvarar för krisinsatsen och uppföljning efteråt

Krisgrupp

Arbetar under skolledare och efter skolans krisplan

Personal

Emotionell första hjälp, rutiner, dialog med krisgruppen

Ledarskap i kris

- den som leder i vardagen leder också i kris

Ledarskap i kris

- den som leder i vardagen leder också i kris

- Stärk individer, enheter, familjer, grupper
- Reducera stressorer och konsekvenser
- Lär känna medarbetarna och identifiera individuella stress effekter
- Se till att drabbade får stöd och vid behov även behandling
- Återintegrera i verksamheten
- Dvs: Mer av det som är bra i vardagen

(Källa: Nash et al, 2010)

Ledarskap i kris

Ett citat:

”Obeslutsamhet och bristande handlingskraft får oftast allvarligare följder än misstag i fråga om tillvägagångssätt.”

Svenskt Arméreglemente 2, 1995

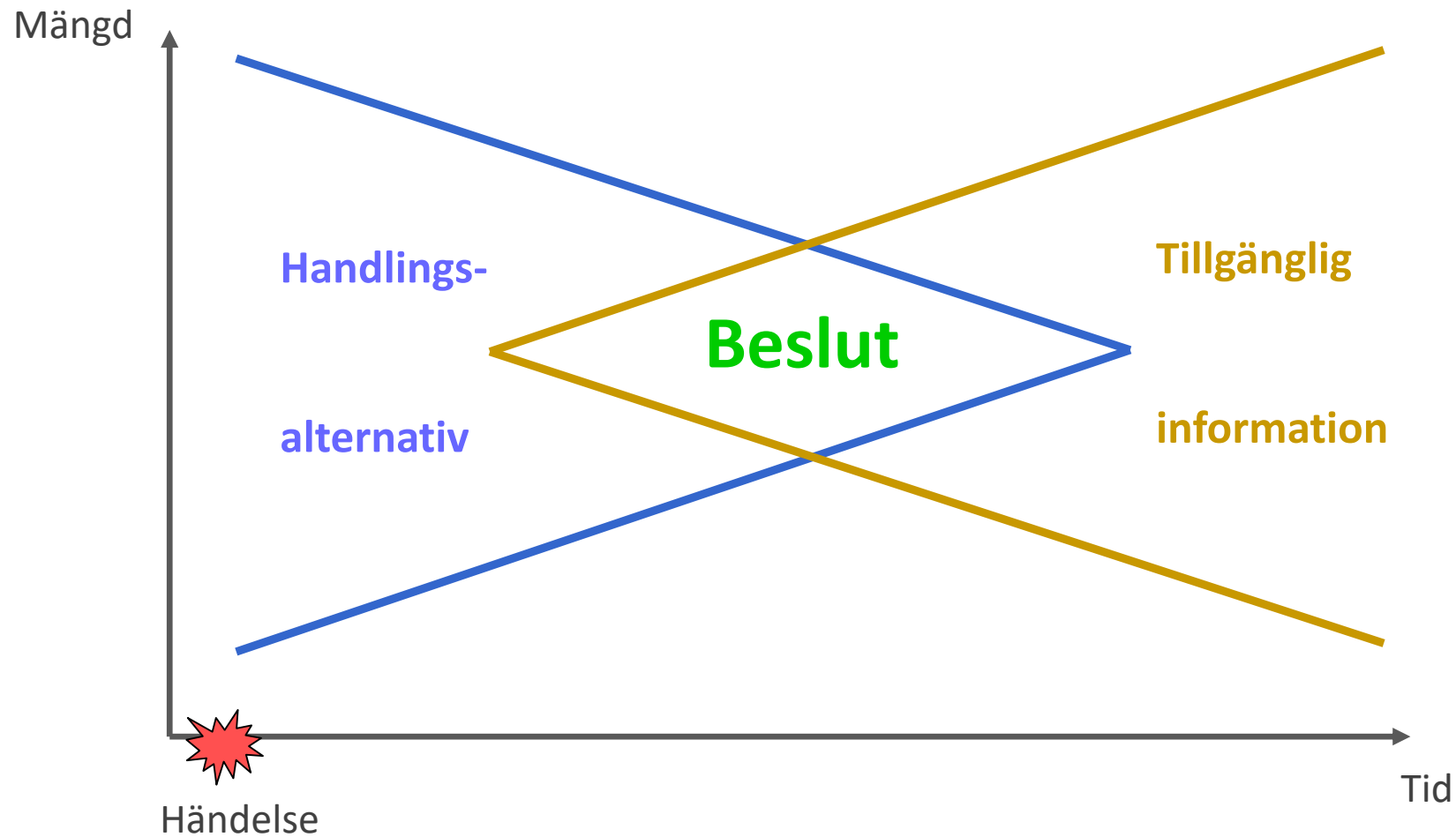
Vanligaste misstagen:

- Krisen uppmärksammas alltför sent
- Informationshanteringen är bristfällig
- För känslostyrt, och alltför lite analytiskt tänkande
- Impulsiva beslut
- Handlingsförlamning
- Myter
- Brist på uppföljning över tid

Några utmaningar

- Tvetydig/begränsad information
- Bristfällig kontroll
- Tidsbrist
- Snabba förändringar
- Intuitivt beslutsfattande
- Hög osäkerhet
- Risker och riskbedömning
- Eskalering
- Gruppträck
- Mediatryck
- Ensamhet
- Långa och ansträngande arbetspass

Beslutsproblem för krisansvariga

*”Obeslutsamhet och
bristande handlingskraft
får oftast allvarligare
följder än misstag i fråga
om tillvägagångssätt.”*

Svenskt Arméreglemente 2, 1995

Erfarenheter

”Det kändes som att det var på riktigt –
kände att pulsen gick upp”

”Det var lärorikt, så många olika sätt man kan
tänka”

”Vi hade en skjutning utanför skolan bara ett
par veckor efter – att ha övat innan var
hjälpamt”

A A R

After Action Review

Vad är AAR?

- metod för att arbeta med målsättningar, återkoppling och reflektion

Syfte med AAR?

- Att kontinuerligt lära och utveckla teamets/gruppens arbete och kunna sprida denna kunskap vidare

Utgår från det som var syftet med övningen

Exempel på AAR-frågor i samband med en krisövning

- Skapa en strategisk krisberedskap
 - Har vi lyckats med det? Hur vet vi det?
- Att pröva roller, rollfördelning och uppgifter
 - Kunde vi pröva det? Fungerade det?
- Att testa rutiner för kommunikation, dokumentation etc
 - Hur har det fungerat?
- Att ”provtrycka” systemet
 - Höll systemet för utmaningen?

Viktigt vid AAR

- Schemaläggs i nära anslutning till övningen
(max 2 v efter)
- Alla inblandade ska närvara
- Avsätt tillräckligt med tid – egentligen 20 min per individ
- Anteckningsmaterial tillhanda (blädderblock, post-it)
- En person skriver på blädderblock
- Välj ut i förväg vad AAR ska handla om (t ex roll/funktion, kommunikation)
- Tydliga förhållningsregler

Intresserad av att genomföra en övning?

Elevhälsans centrala krisgrupp kan genomföra krisövningar på förskolor och skolor i Helsingborg.

Det ger förskolans/skolans kristeam möjlighet att genom rollspel öva på att hantera en kris som kan uppstå på skolan.

Kontakta Annika Kylberg Johnsson

Mail: annika.kylbergjohnsson@helsingborg.se

Telefon: 0708-694133

Litteraturtips

